

Ympäristöministeriö

Viite: lausuntopyyntö YM16/400/2012

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI YMPÄRISTÖNSUOJELULAIKSI JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI

Ympäristöministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta ympäristönsuojelulain ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi.

Kaivannaisteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua ehdotuksesta ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

Kaivosteollisuudessa eletään metallien suuren kysynnän ansiosta nousukautta. Kaivannaisala ja siihen liittyvä jatkojalostus, teknologia sekä tutkimus ja kehitys muodostavat Suomen taloudelle tärkeän kasvualan, jolla on myös vientipotentiaalia. Kaivosteollisuus on noussut uusien työpaikkojen tarjoajaksi. Jäsenemme arvioivat alalle tarvittavan yli 5000 uutta työntekijää lähivuosina.

Ympäristöasioiden huomioonottaminen on osa kaivostoimintaa. Viime kuukausina esiin tulleet haitat ovat olleet ennakoimattomia ja johtuneet muun muassa riskien arvioinnin ja hallinnan puutteista niin viranomaisissa kuin myös toiminnanharjoittajissa. Kaivostoiminnan ympäristölupasääntelyssä ja valvonnassa ongelmallista on osin ollut lupahakemusasiakirjojen ja tietopohjan puutteellisuudet mutta myös valvonta- ja lupaviranomaisten resurssien niukkuus.

Kaivostoiminnalle määritelty suotuisan suojelun taso ei näytä kohdanneen vaikeuksia, jotka johtuisivat voimassa olevan ympäristönsuojelulain aineellisista lähtökohdista tai puutteista siinä. Lähtökohdana voidaan paremminkin todeta, että kaivostoiminnan ympäristövaatimusten hallinnassa tarvitaan sekä itse toiminnan että menettelyjen tehostamista kautta linjan ja kaikkien alalla toimivien tahojen vastuullista yhteistyötä. NykYTEKNIikka ja lainsäädäntö antavat osaltaan tähän hyvät mahdollisuudet.

Kaivosteollisuus panostaa ympäristönsuojeluun. Tilastokeskuksen mukaan koko teollisuuden investoinnit ympäristönsuojeluun olivat yhteensä hiukan yli 178 miljoonaa euroa vuonna 2010. Kaivosteollisuus oli yksi merkittävimmistä investoijista. Kaivosten investoinnit olivat noin 43 miljoonaa euroa, josta kaksi kolmasosaa jätehuoltoon sekä maaperän ja pohjavesien suojeluun.

Lausunto:

Ehdotus sisältää useita kohtia, jotka sivuavat, täydentävät tai ovat jopa ristiriidassa muun lain kanssa. Hallituksen esityksessä on syytä tuoda Eduskunnan tietoon tällaiset kohdat sekä sisällyttää esitykseen toissijaisuusviittauksia, joilla varmistetaan eheys muun lainsäädännön kanssa (esimerkiksi kaivoslaki) ja joilla estetään uusien tulkintaongelmien syntyminen.

Kaivannaisteollisuus ry katsoo, että viranomaista koskeviin velvoitteisiin tulisi kirjata myös lupakäsittelyjen enimmäisaika.

Ehdotuksessa esillä olevaa valvonnan maksullisuutta Kaivannaisteollisuus ry ei kannata, jos valtio ei samalla pysty huolehtimaan maksuille vastinetta.

Kaivannaisteollisuus ry ei kannata ehdotukseen sisältyvää luontoarvojen sisällyttämistä ympäristönsuojelulakiin. Luontoarvojen määrittely on liian avoin ja tulkinnanvarainen. Ehdotus myös heikentäisi lainsäädännön eheyttä ja luonnonsuojelulain tulkintaa. Ympäristönsuojelulain tarkoitus hämärtyisi. Kaivannaisteollisuus ry katsoo, että luontoarvojen käsittely tulisi yhdistää luonnonsuojelulain uudistamiseen.

Mikäli ehdotuksen 11 § vastoin Kaivannaisteollisuus ry:n näkemystä sisällytetään hallituksen esitykseen uudeksi ympäristönsuojelulaiksi, sen soveltamista on ehdottomasti tarkennettava. Kaivannaisteollisuus ry katsoo, että kaivostoiminta tulee sulkea pykälän soveltamisalasta pois.

Ehdotukseen olisi selvennettävä, että luvallisesti loppusijoitettua kaivos-toiminnan jätettä ei voitaisi edellyttää poistettavaksi maaperästä uuden säännöksen perusteella. Lupa jätteiden sijoittamiseen olisi siten tae siitä, että luvan nojalla kerran laillisesti maaperään sijoitettuja jätteitä ei voida vaatia poistettavaksi maasta.

Edellä olevan perusteella Kaivannaisteollisuus ry ehdottaa, että ympäristöministeriö järjestäisi uuden lausuntokierroksen tai avoimen verkkokeskustelun ennen lopullisen hallituksen esityksen antamista.

Kaivannaisteollisuus ry:n lausuntoperustelut ovat liitteenä olevassa muistiossa.

Lisäksi viittaamme Elinkeinoelämän keskusliiton luonnoksesta hallituksen esitykseksi ympäristönsuojelulaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi antamaan lausuntoon ja tuemme siinä esitettyjä näkökohtia.

Lisätietoja antaa Pekka Suomela,
p 040 533 2848 tai pekka.suomela[at]teknologiateollisuus.fi

Kaivannaisteollisuus ry

Antti Pihko
hallituksen puheenjohtaja

Pekka Suomela
toiminnanjohtaja